

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA P. O. BRĂTIANU C. — TELEFON 2-32

Szombat este hat óráig jelentkezhettek még kiadóhivatalunkban a pesti utazásra kollektív utlevéllel

Értekezlet a történelem

...bbi és közelebbi vonatkozásaiban és egyelőre nemcsak azon tanításai, hanem a nagypolitikára vannak kihatással, hanem azok is, amelyek alkalmasak vagy lehetnek érvényesíteni gazdasági és kulturális életünk irányításában. A nemzetközi ügyek és különösen az utabban ebbe a körbe kerülő népcsoportok érdeklődése természetesen elsősorban a régebben kihagyott feltevések felé fordult kutató tekintettel. A román gazdaságnak ebben a tekintetben igen nagy szerepe van, amelyre az utabban nagy gazdasági szervezetek tanulmányozására, amelyekkel a régi Magyarországon románok és szászok rendelkeztek. A gazdasági szervezeteket emeljük ki, mert ezek lehetnek a néprevelési, kulturális, szociális feladatok teljesítését. Ezen gazdasági szervezetek között első helyen áll a román és szász pénzügyek, amelyek működésükben és működési szabályzataikban mintaképei voltak a kisebbségi közéletnek. Ezek a bankok kizárólag a kisebbségek hozzájárulásából alkották alapítójukat, az alkalmazottak kizárólag az illető népkisebbség tagjaiból kerültek ki, a vezetők pedig hasonlóan csak saját fiaik lehettek. Résztvevők még kivétel nélkül idegen nemzetbeli emberek kezébe. Így vált lehetővé, hogy az egyetlen nemzetközi kisebbségi érdekeket szolgálják. Így vált lehetővé az, hogy százezer forintot gyűjtesse magyar pénzügyekből a román állam, amikor kilencvenhét román százilencezer koronát, harminchárom százilencezer forintot, harminchárom százilencezer forintot adományoztak. Ez a százilencezer forint azt jelenti, hogy az úgynevezett magyar bankok tiszta jövedelmüknek a százilencezer, a románok öt, a szászok husz százalékát fordították altruista célra. Ha még figyelembe vesszük azt, hogy a magyar pénzügyek ezt az összeget mindenféle jótékonyági alapon, a román és szászok pedig kizárólag nemzeti célokra adományozták, akkor tisztán áll előtérbe, hogy milyen szerepük volt ezeknek a bankoknak az akkori román és szász nemzetiségek életében. Ezen altruista szempontok szigorú betartásával vált lehetővé, hogy az erdélyi román bankok az 1912-től 1912-ig terjedő öt esztendő alatt körülbelül száz millió aranykorona értékben szavatoljanak össze. Ebben a számban a foglaltatnak benne azok a kisebb bankok, melyek területe száz holdon alul volt, az ezer meg ezer hold föld nem maradt meg a bankok házikészítésében, hanem kisebb parcellákban eladták fajtásvéreiknek, akik így megélhetéshez jutottak. A háborútti statisztika bizonyítja, hogy a magyarok milyen hatalmas veszteséget szenvedtek a kivándorlás folytán, míg a szászokat a kivándorlási láz teljesen megkímélte, a románok közül pedig csak azok hagyták el otthonukat, akik azt hitték, hogy a tengerpart aranyhegyek és ropkódó sültgalambok várják őket. Egy szűkre szabott cikkretében lehetetlen ennek a kétféle gazda-

Egész Európát érintő békejavaslaton dolgozik a francia kormány is

A nemzetközi érdeklődés központjában Hitler német birodalmi kancellár ellenjavaslatai állanak. A sajtó Angliában, Franciaországban és Belgiumban is nagy cikkeken foglalkozik ezekkel az ellenjavaslatokkal. Az érdektelt kormányok azonban egyelőre hivatalosan nem nyilatkoznak még állásfoglalásukról. A locarnói hatalmak április 8-ra tervezett értekezletükön foglalkoznak majd a német emlékirattal.

Ribbentrop német nagykövete, aki Londonban tartózkodik, tegnap ismét felkereste Eden angol külügyminisztert, akivel hosszabb beszélgetést folytatott. Eden ezen alkalommal annak a kívánságának adott kifejezést, hogy Németország előzékeny gesztussal tegye lehetővé a kölcsönös megértést célzó tárgyalások megkezdését.

Az angol lapok hangsúlyozzák, hogy a német béketerv Angliában teljes megértéssel találkozott. A Times csodálkozással állapítja meg a francia sajtó állásfoglalását, amely szerint Németország javaslati a világot háborús forgatag szélére juttatták.

Az angol sajtó érthetetlennek tartja a francia kormány a német javaslatokkal szemben való merev magatartását. A franciák elutasítják Hitler javaslatait, — mondják az angol lapok — de miért nem mondja meg Franciaország, hogy tulajdonképpen mit akar? A londoni sajtó kiemeli, hogy Németország az általa tett javaslatok minden pontját hajlandó tárgyalás alá bocsátani, kivéve azt az egyet, amely az egyenjogúságra vonatkozik.

VIII. Edward király maga is támogatja kormányának béketörekvéseit. A király fogadta a polgári és egyházi hatóságok,

valamint a tudományos intézetek hódoló küldöttségét. A király ezen alkalommal mondott beszédében rámutatott a világháború borzalmaira, valamint a háború utáni évek nyomorúságára, munkanélküliségére és egyéb bajaira.

Hangsúlyozta, hogy éppen ezért mindig igyekezni fog a békét előmozdítani.

A Daily Express szerint Eden angol külügyminiszter a következő öt kérdést intézte Ribbentrophoz:

1. A német kormány az az ígérete, hogy a rajnai zónában levő erőt nem növeli, a nemzeti szocialista és egyéb félkatonai alakulatokra is vonatkozik-e?
2. Hajlandó-e Hitler biztonsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt keleti és délkeleti szomszédaival is kötni?
3. Mikor szándékozik Németország gyarmati egyenjogúságát követelni?
4. Ez a követelmény az összes volt német gyarmatok visszadására vonatkozik?
5. A gyarmatokat feltétel nélkül, vagy pedig népszövetségi mandátum alapján akarja-e Németország?

A német javaslatokkal foglalkoznak természetesen olyan államok is, amelyek a locarnói szerződésen kívül állnak. Lengyelország a német béketervet hívósen fogadta.

Lehetséges, hogy a lengyel kormány Moszkvával is érintkezésbe lép, mivel a német ajánlat Szovjetországot egyáltalában nem érinti.

Neurath báró német külügyminiszter tegnap délután a berlini lengyel követnek részletes magyarázatot adott a

megnemtamadási szerződésre vonatkozólag. Ez a magyarázat Varsóban kedvező légkört teremtett.

Az angol alsóházban Atlee nagy kérdést intézett Eden külügyminiszterhez, hogy az angol kormány a német emlékirat ügyében felvette-e már az érintkezést a francia és belga kormányokkal.

Eden azt válaszolta, hogy a német javaslatok átvétele után az angol kormány azonnal megkezdte azok tanulmányozását. A javaslatokat az angol kormány fontosaknak tartja és azok áttanulmányozása után érintkezésbe lép a többi kormánnyal. Erre azonban időre van szükség.

Az angol külügyminiszterum levelet adott át a francia és belga követeknek, akiket biztosított arról, hogy a tárgyalások alatt történő esetleges erőszak maga után vonja Anglia segítségét.

Párisban tegnap délután nagyfontosságú tanácskozások kezdődtek. Flandin ugyanis Párisba kéréte a londoni, brüsszeli, római és berlini francia nagyköveteket. A tanácskozáson a nagyköveteken és Flandin külügyminiszteren kívül résztvettek még Sarraut miniszterelnök és Paul Boncour is.

Diplomáciai körök értesülése szerint a francia kormány Hitler békejavaslatát szemben ellenbékejavaslatot akar előterjeszteni. Ennek a megszövegezésén most dolgoznak a francia külügyminiszteriumban. Ez a javaslat egész Európát érinti.

A francia kormány javaslatát a Népszövetség vizsgálata alá szándékozik bocsátani. Hangsúlyozzák, hogy a német béke helyett francia békét javasolnak.

sági politikának összes vonatkozásait feltárni. Nem is ez a célunk. Csak rá akarunk mutatni arra a szomorú helyzetre, amelyben a romániai magyarság a gazdasági politikának ezen a terén leledzik. Csaknem két évtized telt el, amióta kisebbségi sorsba szakadtunk. Ideje talán felvetni a kérdést, vannak-e magyar pénzügyeink? Ha vannak, teljesítik-e nemzeti hivatásukat? Hogyan és kik között oszlanak meg részvényeik? Kik a vezetőik? Kiknek adnak kenyeret? Van-e mérlegükben egyetlen rovat, amely megemlékezik a magyar iskolákról, magyar kulturintézményekről? Nyereségüknek hány

ezreléke vagy százaléka hivatott magyar nemzetkisebbségi célokat szolgálni? Fel kell már egyszer vetni ezt a kérdést és feleletet is kell reá kapni. A tőke ma sem nemzetközibb, mint volt akkor, amikor a román pénzügyintézetek nyereségüknek öt, a szász bankok pedig nyereségüknek husz százalékát adták saját nemzeti céljakra. Másfél millió magyar él még ma is Romániában. A másfél millió magyar szegénysége mellett is egymásiknak még van háza, földje, gazdasága, műhelye, üzlete. Ez mind nemzetkisebbségi vagyontétel. Bizonyára bankösszeköttetések is vannak, melyeknek előnyeiket nemcsak

ők, hanem a bankok is élvezik. A nyereségtőlük is származik. És a bankok nem fognak tönkre menni, ha annak a nyereségnek egy bizonyos hányadát visszaadják a közösség céljaira. Meg kell csinálnunk a bankokkal kapcsolatban a nemzeti katasztert. Lezárt az a korszak, amikor a pénzügyintézetek működése a saját fizetéseketelenségük likvidálásában és a betevőkkel való egyezségi tárgyalásokban merült ki. A nemzetkisebbségi sors kötelezi a nemzetkisebbségi címre igényt tartó bankokat is. Legalább annyira, mint a háború előtt az erdélyi román pénzügyintézeteket.

Együttes tiltakozást intéz a kisántánt a Népszövetséghez az osztrák lépés miatt

Az általános védszolgálatnak Ausztriában való bevezetése a román fővárosban is nagy feltűnést keltett. Politikai körök behatóan foglalkoznak ezzel a problémával és a román kormány elhatározta, hogy ebben a kérdésben nem csak a kisántánt másik két államával, hanem többi szövetségeseivel is érintkezésbe lép. Radulescu Savel külügyi alminiszter tegnap megbeszélést folytatott a bucarestii csehszlovák és jugoszláv követekkel. Utána telefonon hívta fel a külföldön tartózkodó Titulescu külügyminisztert.

Nem tartják kizártnak, hogy a kisántánt állandó tanácsa rendkívüli ülésre jön össze. Mindenesetre megvárják az osztrák szövetségi kormányának ebben az ügyben teendő hivatalos nyilatkozatát, amelyet az osztrák követek a kisántánt kormányainak kilátásba helyeztek.

Bucurestiben az a vélemény, hogy Ausztria elhatározása a saint-germaini békeszerződés 119-ik szakaszával ellentétben áll.

Krofta csehszlovák külügyminiszter tegnap erről a kérdéssel tanácskozott Protics prágai jugoszláv követtel. Prágában úgy tudják, hogy a kisántánt osztrák szerződéshez. Egyelőre azonban még ezt a lépést a három kisántánt állam együttesen, vagy külön-külön teszi-e meg.

A belgrádi Politika című lap azt írja, nem elég, ha a kisántánt a Népszövetséghez menekül ebben az ügyben. Az osztrák szerződéshez szemben való erőteljes lépésre elegendő eszköz és út áll rendelkezésére. A kisántánt és a balkáni unió semmi körülmények között nem hajlandó a békeszerződés megsértését eltűrni.

Az utóbbi tizenkét órában Bucuresti, Prága és Belgrád között megszakitás nélkül folyt a telefoni megbeszélés, amelynek nagy horderejű elhatározás lesz a következménye.

Maniu Juliu a sajtónak adott nyilatkozatában a közép-európai helyzetet igen komolyan mondja.

Belgrádi jelentés szerint a kisántánt államok az osztrák lépés ügyében együttes tiltakozást fognak a Népszövetség elé terjeszteni. Arra vonatkozólag, hogy ez a tiltakozás milyen formában történjék meg, még eszmecsere folyik.

A Petit Parisien szerint nem bizonyos, hogy a kisántánt tanácsa rendkívüli ülést tart. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök, a kisántánt tanácsának jelenlegi elnöke, kijelentette, hogy a rendkívüli ülést csak szükség esetén hívják egybe, egyelőre azonban a három kormány között telefonon történő megbeszélések. Bármilyen lépésre

szánja el azonban magát a kisántánt, előbb feltétlenül megkérdezi Páris és London véleményét.

A prágai kormánylapok vezércikkjeit írják az osztrák védszolgálatról. Hangsúlyozták, hogy Csehszlovákia nem ismeri el az osztrák lépés jogosságát. Nem fogadják el az osztrák kormány álláspontját, amely szerint a

védkötelezettség behozatala kizárólag osztrák belügy.

A Capitale című bucarestii lap szerint a csehszlovák kormány értesítette a román kormányt, hogy az osztrák határra több ezredet irányított. Amennyiben Magyarország is úgy akarna cselekedni, mint Ausztria, a kisántánt ez ellen feltétlenül fellep.

A vasúti kedvezményes és szabadjegyek után külön illetéket kell fizetni az országutak alapja javára

Hirt adtunk róla, hogy a közlekedési miniszterium az országutak modernizálása érdekében külön alapot teremt és erre az alapra a vasúti kedvezményes és szabadjegyek után illetéket szed. Az erre vonatkozó törvenyt a parlament már meg is szavazta. Az elsőosztályú szabadjegyek után 400, az elsőosztályú hetvenöt százalékos kedvezményes jegyek után 210, az elsőosztályú ötven százalékos kedvezményes jegyek után 150, a másodosztályú hetvenöt százalé-

kos kedvezményes jegyek után 150, a másodosztályú ötven százalékos kedvezményes jegyek után 120, a harmadosztályú hetvenöt százalékos kedvezményes jegyek után 30 és a harmadosztályú ötven százalékos kedvezményes jegyek után 20 lei az évi illeték. A hadirokkantok, hadiözvegyek és nadiárvák harmadosztályú kedvezményes vasúti jegyei mentesek az illeték alól. A nyugdíjasok, akik hetvenöt százalékos vasúti kedvezményt élveznek, az illetéket kötelesek megfizetni.

A város és a megye két új ideiglenes bizottságának beiktatása hétfőn megy végbe

Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektus és Coman Augustin főpolgármester több napi fővárosi tartózkodás után hazatértek. Bucurestiben felkeresték Bratianu Dinut, a liberális párt elnökét, valamint Tatarescu miniszterelnököt, akikkel közölték a párt timistorontali választmányának legutóbbi határozatát, amellyel Nistor prefektust a megyei szervezet elnökévé, Coman Aurel dr. képviselőt pedig főtitkárrá választották meg és a timistorontalmegyei pártszervezet legközelebb kongresszust tart. Ugy az országos partelnök, mint pedig a miniszterelnök a bejelentést tudomásul vették.

A liberális párt megyei szervezetének vezetősége ma Nistor Dimitrie dr. pre-

fectus elnökletével ülést tart, amelyben szóba kerül úgy a megyei, mint pedig a városi ideiglenes bizottságok összeállítása. Az erre vonatkozó határozatot felterjesztés formájában nyomban közlik a belügyminiszteriummal, ahonnan hétfőn várják a két bizottság kinevezését. Így aztán a két ideiglenes bizottság beiktatása hétfőn már meg is történik. A vármegyei bizottság változatlan marad, a városi ideiglenes bizottságból azonban — mint azt megirtuk — három tag kiválik. A mai értekezleten megbeszéljük a két ideiglenes bizottság munkaprogramját, valamint a megyei, városi és községi tanácsválasztások előkészítésével kapcsolatos teendőket is.

Az utolsó interpellációs nap szenzációi elmaradtak, mert a kormány váratlanul bekezesztette a parlamenti ülésszakot

Országszerte nagy feltűnést keltett az a tény, hogy a kormány a parlamenti ülésszakot váratlanul berekesztette. Az ülésszaknak a kitűzött idő előtt történt befejezése ellen a nemzeti parasztpárt, az Országos Magyar Párt, Junian, valamint Bratianu Gheorghe pártja is tiltakozásukat jelentették be. Madgearu az újságírók előtt kijelentette, hogy a kormány félt az ellenzék interpellációjától és ennek tulajdonítható a menekülésszerű visszavonulás. Az ellenzék ugyanis két fontos interpellációt akart még szombat elmondani. Az egyikben a kormány gazdasági politikájával kapcsolatban kértek volna parlamenti vizsgálatot, míg a másik a külföldi fizeté-

sekre vonatkozott és úgy tervezték, hogy az a Cagero-Grosz ügyet is felöleli. Madgearu sulyo vádakat emelt Savelanu kamara elnök ellen, akinek szemére veti, hogy számos képviselőt, akik interpellációkat akartak bejelenteni, a szombati üléssel biztatott, amelyet interpellációs ülésnek jelölt meg. A váratlan berekesztés miatt ezek a képviselők elkéstek az interpellációkkal. Nemzeti parasztpárti körök úgy vélik, hogy a parlament sürgős bezárásának éle Maniu Juliu ellen irányult, aki külpolitikai interpellációt akart a kamarában elmondani. A kamara és a szenátus különben április 8-án rövid együttes ülést tart, amelyen a parlamenti ülésszak befejezésére vonatkozó királyi kéz-

iratot fogják felolvasni.

A parlamenti ülésszak berekesztésével kapcsolatban Mihalache a kérelmet terjesztette a kamara elnöké elé, hogy az ország érdekeit érintő fontos közpolitikai események miatt hirtelen össze sűrűsödjön a kamara külügyi bizottságát. Egyben kérte, hogy a kamara külügyi bizottságának ülésén a kormány számoljon be arról, milyen hasznos voltak az újabb események Románia külpolitikai helyzetére. Hasonló kérelmet intézett a kamara elnökéhez Bratianu Gheorghe, az ifjuleliberális elnöke is.

Sebestyén Géza

Sebestyén Géza színigazgató volt. Az örökké vidám ösbóhem is elmondta, ahonnan nincsen többé visszatérni, mint mint Nyárai Antal, mint a többi akik csillogó és érdekes egyéniségű olyan eredeti színt adtak a régi nagy közéletnek. Mintha még most is látnánk amint először jelent meg 1915-ben városban, hogy megpályázza a színházat, Kreyninak, a vidéki magyar színészet atyáinak terének dominiumát. Jött ismeretlen huszonöt óra múltán már elmondhatta: hogy: Veni, vidi, vici! Jött minden angol garanciától terheletlenül, egy szál vilnyári felöltőben, mint a vigjátéki Rózs és a döbbenetes svádájával, elbájoló sztetreméltóságával, talpraesett ötletesség annyira megfőzte Telbisz Károly midig oly óvatos és megfontolt nagy gármestert, hogy a komoly pénzzel delkező, nagy multu Sztójánovics Jen szemben mégis övé lett a színház. Tel azonban ösztöne ekkor sem hagyta cser Sebestyén nem csufolta meg Krecsan szes örökét, méltó utód lett és az öt művészi igazgatása is belekerült a timisrai színészet aranykönyvébe. Virágzó házi életet teremtett és még csak öregek ezeknek az estéknek a fényét nagys egyéni művészetével, amely a színpad d káin is a legragyogóbb sikereket ar Shylock, a Biboros, Az ördög, olyan szer voltak ezek, hogy csak a legmagasabb tétet lehetett rájuk alkalmazni. Embervizont a legbübbajosabb egyéniségek tartozott páratlan szellemességével és vesszéggel. Most, hogy meghalt, mind hullat érte egy meleg könnyet, aki csak merte, szerette és ilyenek nagyon sokan tak, hiszen mindenképpen felejthetetlen munkra Sebestyén Géza, aki egyszerre kitűnő színész, nagyszerű ember, a leg barát.

Sebestyén Géza 1876-ban született a to megyei Kurdon. Budapesten nevelked ahol elvégezte a színi akadémiát. 1899 lépett színpadra Pécsen. 1902-ben Makó jos színigazgatóhoz került Timisoarára nyaranta a társulattal Budán játsz 1905-ben Clujra szerződött, majd 1909 a budapesti Magyar Színház tagja lett. T alkalommal a budapesti Nemzeti Színi ban vendégként lépett fel. 1911-ben felgűl vette Dénes Jolánt. 1915 szeptembn a timisoarai és budai színház igazgat lett és az maradt 1920-ig. A timisoarai s ház leégése után nem tért többé vissza a más helyére, hanem Miskolcra ment. 15 től kezdve hat éven át a budapesti Vá Színház igazgatója is volt. Az utóbbi idő már anyagi gondjai voltak, amihez álla betegeskedés járult. Vágya volt, hogy r egyszer egy estén Timisoarán léphessen azonban ennek beteljesülését már nem é meg. Az elmúlt éjjel Budapesten meghalt az egész magyar színészet gyászja kitűnő utjára.

Ötven leies érepénz. A kormány hatszázötven millió lei értékben új ötven leies érepénzeket veretett. Az új érepénz a husvéti ünnepek után kerül forgalomba.

Központi fekvésű modern

Bérház

nagy kerttel Timisoara III. ker.,
Str. Wilhelm Mühle 8. sz. alatti
eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Az idegrendszer zavarainak befolyása az emésztőszervekre

Az izzó, rohanó tempójú időkben az idegrendszer szabálytalan működése igen fontos képet mutat, azonban legfontosabb helysorsorban az az emésztőszervek legvarrat működésében nyilvánul meg. Ezek ilyen gyakori megnyilvánulás az emésztőrendszer neurotonus, vagyis idegperverz, amely a sympatikus és parasympatikus idegrendszernek az egyensúlyhiányát jelenti, vagy még pontosabban a két rendszer egyikének antagonis funkciójának hiányát.

Az antagonizmus (egymásrahatás) egyénén zavarva, az egyik szisztéma preminál a másik fölött, amiből különböző tünetek származnak. Ezek a tünetek egy általánosságban a következő két csoportra oszthatók:

1. A sympatico-tonikusok azok, akiket a szívi hevülések, kitágult pupillák, meleg szívtünet, piros arc, szapora pulzus, lassu emésztés és gyakori székrekedések jellemze-

2. A parasympatico-tonikusok azok, akik pulzus lassu, az arcszín sápadt, a bőr hideg, könnyen izzadnak, nagy a tendenciájuk általános hypersecretióra (erős nyáltermelés), az orr, hörgők, gyomor stb. vála-

3. A tipikus formák csak a legkivételesebb esetekben fordulnak tisztán elő. Leggyakrabban a két idegszisztéma váltakozó dominanciájáról van szó.

Az utóbbi esztendőben tünt fel — az amerikai gyógygyógyászoktól előállított — „STRO-D” nevű gyógyszer, amely egyenesen a fenti tünetkeverékek gyógyítását szolgálja. Azáltal, hogy a sympatikus és parasympatikus idegpárok megzavart működését helyreállítja, tulajdonképpen az emésztőszervek szabályozását realizálja, azaz a betegség eredeti okát szünteti meg. Eppen az utóbbi években a legújabb eredményeket érte el vele az amerikai orvos, fentjellemezett, emésztőszervi beteg-
Dr. I. M.

A Totis-házak körül újabb baj van

A helybeli pénzügyigazgatósághoz rövid idő előtt feljelentés érkezett Budapestről, amely szerint Totis Rezső, belga királyi konzul, a magyar fővárosban egy, több emeletes bérpalota tulajdonosa. Totis Rezső 1931-ben mintegy tizenhét millió leiert vásárolt a Lipótvárosban egy bérpalotát, amelyre további három emeletet építtetett és ezzel a bérpalota értékét huszonöt millió leire növelte. Az Alkotmány- és a Hold-utca sarkán levő palota tulajdonosaként a budapesti telekkönyvben Totis Rezső szerepel. A feljelentés szerint a belga konzul 1931. évtől kezdve semmiféle adót nem fizetett Romániában ezen palota jövedelme után. Az értesítés alapján a pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a bérpalota jövedelme évenként két millió lei és ezen összeg után eddig 875.000 lei adót kellett volna fizetni. Ezért adóeltilkolás címén ezen összeg ötszörösével, vagyis négy millió 375.000 leiel bünteték meg Totist.

Botrány a fővárosi Ford-műveknél, melyeket a Cagero-Grosz panamáiban való részvétellel gyanúsítanak

A fővárosi lapok sorozatos cikkeiben számoltak be a Ford-művek romániai gazdálkodásáról, amely a legújabb adatok szerint szoros összefügg a Cagero-panamáival.

A bírói vizsgálat szenzációs és megdöbbentő tényeket állapított meg. A könyvelésben törlesek és kaparásokat észleltek, — írja többek között az Universul. Különösen a regisztraplóban működött a lór. Az igazságügyi hatóságok különböző iratokra voltak kíváncsiak, amelyek a vállalat deviza- és valutaelszámolásaira vonatkoznak. Ilyen iratokat azonban nem tudtak a hatóságok elé terjeszteni, mert ezek az iratok eltűntek. És valóban, legnagyobb csodálkozására azoknak, akik ennél a vizsgálatnál résztvettek, látszott, hogy — bár elismert vállalatról van szó — csodálatosan könnyelmű könyvelést vezettek, mely megkönnyíti a szabálytalanságok elkövetését. A Cagero-Grosz-ügyben folytatott

vizsgálatnak sikerült leleplezni részben Grosz társainak üzelmeit is. Így W a c h n e r, a romániai Ford-művek igazgatója, a devizákat nem árubehozatalra fordította, hanem a vállalat működéséhez letének fedezésére használta fel és különböző külföldi bankoknál folyószámlát nyitattatott magának. Ugy tünik fel, mint ha ezek a devizák Niederhofer, Samueli és társai által hamisított kompenzációs exportból származnának. A romániai Ford-műveknél történt leleplezések megvilágították azokat a módszereket, amelyeket Grosz, Niederhofer és a devizagangszterek bandája használt.

A Ford-organizáció történetében páratlanul állnak ezek az esetek, amelyeknek egész bünyűgyi komplexumát a vizsgálat most rendre kideríti. Az amerikai legfőbb ügyvezetés bizonyára keserýesen veszi majd tudomásul, hogy itteni igazgatója, Wachner ily közeli vonatkozásba került a hírhedt Cagero-Grosszal.

Revolverlövés közepette ment végbe a diákok felvonulása a kongresszusra, akik több helyen incidenseket is rendeztek

Targu-Muresen tegnap kezdődött a diákkongresszus, amelyre a diákok különvonatokkal utaztak. Utközben már incidensek is voltak. A fővárosból ugyanis mintegy nyolcszáz diák indult el Targu-Muresbe. Amikor a különvonat befutott Sinaia állomásra, a diákok erőszakosságokra ragadtatták magukat. A vonatot ugyanis a forgalmi közegek mellékvágányra akarták terelni, de a diákok erre revolverekkel kényszerítették a vonatvezetőt és az állomás személyzetét, hogy azt a fővonalra irányítsák. A vonat így közvetlenül az állomás épülete előtt állott meg és a diákok a vonat ablakából megdobálták azt az emléktáblát, amelyet a meggyilkolt D u c a volt miniszterelnök emlékére állítottak. Azután beszédeket tartottak az emléktábla előtt és szembeszálltak a rendőrséggel is, amely a tüntetésnek véget akart vetni. A vonatot végül is tovább indították és a nyílt pályán vesztegeltették, amíg a csendőrség megérkezett. A csendőrök parancsnoka kiadta az utasítást, hogy a vonatot Brasov megkerülésével egyenesen Targu-Muresre kell vezetni. Amikor ezt a diákok meghallot-

ták, revolverlövésekkel tiltakoztak, de lövések senkit meg nem sebesítettek.

Incidens támadt Petru Rares állomáson is, ahol a Cernauti felől érkező diákok rendeztek tüntetést. Mindkét incidensről a belügyminiszterium hivatalos közleményt adott ki. A diákkongresszussal kapcsolatban a fővárosban Tarescu miniszterelnök, Inculet belügyminiszter és Pop Valer igazságügyminiszter értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek a rend és a nyugalom megőrzésére szükséges rendszabályokat. Értekezlet volt a sziguranca vezérigazgatóságán is. Targu-Muresen a hatóságok vezetői ugyancsak megtették a szükségesnek mutató rendkívül intézkedéseket a rend biztosítása érdekében. A hatóságok vezetői biztosították a lakosságot, hogy a kongresszussal kapcsolatban semmiféle kilengést nem engednek meg.

A fővárosi demokrata diákszövetség különben elhatározta, hogy a targumuresi diákkongresszus elleni tiltakozása jelül gyűlést tart. A demokrata diákszövetség több tagja úgy tüntetett a kongresszus ellen, hogy káltványokat

Szépesség Keresés Táblázatból!

Nem e akarja megpróbálni egyszer? Nézzon a tükörbe, keresse ki a táblázatból azt, ami típusának megfelelő — és játszi — könnyedséggel fogja meg találni az Onnek legjobban illó pudert! Mystikum, Puder és Scherk táblázat alapján amelyet a Scherk szerint választott haj, szem és arcszín szerint választott mindig a legmegfelelőbb és sohasem feltűnő. Megteremtését ségének harmonikus kiegészítését és ami a legfontosabb: kiemeli egyéniségét. 12 Lei értékű levél-bélyeg ellenében küldjünk portómentesen mintákat Parfex, Calea Mosilor 78, Bucuressti I. A Scherk táblázat minden üzletben ki van függesztve.

SCHERK-TÁBLAZAT

Hajszín:	Szemékszín:	Arcszín:	Puderszín:	hozzávaló pirosító:
világoszíróke	kék	sápadt	rosse	blonde rouge
világoszíróke	kék, barna	meglehetősen élénk	rachel I	corail
világoszíróke	barna	barna	rachel I	divia
köröspese-szíróke	kék, sötét	gyengéd, sápadt	rosse	corail
köröspese-szíróke	kék, sötét	élénk	rachel I	orange
sötét-szíróke	kék, sötét	élénk	rachel I	blonde rouge
sötét-szíróke	kék, sötét	sápadt	rosse	divia
			corail	blanche

Mystikum puder
a töltött asztalra
a csomagoló szilárd pirosító

ragasztott ki és ezekben felhívta a diákokat, ne vegyenek részt a kongresszuson, amely szélsőséges jobboldali jellegű és amelyen egy németországi hitlerista rohamosztagos vezér is részt vesz. Számos diákot ezért a rendőrség őrizetbe vett. Amikor a demokrata diákkongresszus elnöke, Radulescu Gogu, a rendőrségre ment, hogy letartóztatott társai szabadlábra helyezését kérje, őt is őrizetbe vették. A demokrata diákok erre a sajtó útján tiltakoztak elnökük letartóztatása ellen.

Tanuló ifjak katonai szolgálatának elhalasztása

A hadtestparancsnokság közlése szerint a törvény értelmében 1937 november elsejéig halasztást kaphatnak a katonai szolgálat megkezdésére mindazok a középiskolai tanulók, akik tanulmányaik utolsó évét végzik. Halasztást kaphatnak a nyolc osztályú liceumok, tanítóképzők, szemináriumok növendékei, a felsőkereskedelmi iskolák negyedik osztályának tanulói, a mezőgazdasági, erdészeti és kertészeti iskolák, a másodfokú ipariskolák, az alsófokú ipariskolák, a kereskedelmi iskolák esti tanfolyamainak, a bucurestii és cernautii építészeti iskolák, valamint a közmunkák vezetőinek kiképzésére szolgáló iskola utolsó tanfolyamainak növendékei. Mindazok, akik bevonulási halasztást kapnak, kötelesek 1936 október 25-ig igazolni tanulmányaikat. Ezek kötelesek ezenkívül az 1936/1937. évre a katonai adót megfizetni. Amennyiben 1936 október 25-ig nem igazolják tanulmányaikát, november 1-én kötelesek bevonulni és elvesztik egyéves önkéntességi jogukat. Azoknak az iskoláknak a tanulói, akiknek önkéntességi joguk nincsen, 1936 november 1-ig szintén kaphatnak bevonulási haladékot.

Napsugaras meleg idő. Tegnap egész napon keresztül napsugaras időjárás volt és a hőmérséklet az előző nappal szemben emelkedett. Dél előtt tíz órakor már 15, délután négy órakor 20, este kilenc órakor 17 fok meleg mutatott a hőmérő. A meteorológiai intézet jelentése a következő huszonnégy órára: nyugati és északnyugati szél, sok helyen zápor, a hőmérséklet átmenetileg csökken.

Tapéta-ujdonságok
Rosenberg
IV., Piața Dragalina 11. Telefon 20-09

Áprilisi tréfa tragikus befejezése

Április elsőjén Careiből autón nagyobb katasztrófa rándult ki Urizeceni községbe. Az autót a helyi kocsisok nagyot mulattak és hantak magásra szállott. Nicitoianu kapitány és Kalafoni Gyula posztókereskedő összesugtak és elhatározták, hogy vizsgálatot rendeljenek ki a tréfáról. A vizsgálatok alapján a kapitányt és a kereskedőt a tréfa miatt elítélték. A kapitányt a tréfa miatt elítélték és a kereskedőt a tréfa miatt elítélték.

Akar Ön ingyen az idén is egy elegáns díofa?? hálószoba tulajdonosa lenni??
Akkor keresse fel minél előbb a „Cooperativa Constructia și Mobila Moderna” (ezelőtt Ecker) butorizletét, ahol a nyeresémtárgyakat és a játéktervezetet megtekintheti, ahol arról is meggyőződhetik, hogy az 1935-ben kiadott hálószobát az 5. sz. sorsjeggyel tulajdonosa nyerte meg.

GYÓGYITHATÓ A TÜDŐBAJ

Ez a kérdés mindenkit foglalkoztat, akik asztmában, tüdő- és gégetuberkulózisban, tüdőcsuhsuruban, krónikus köhögésben, elnyálkásodásban, régi rekedtségben, náthában szenvednek és eddig nem találtak gyógyulást. Mindezek a betegek teljesen ingyen egy illusztrált könyvet kapnak tőlünk, melyet Dr. med. GUTTMANN, volt igazgató-őorvos írt arról a kérdéssel, hogy „Gyógyítható-e a tüdőbaj?” Minden betegnek alkalmat akarunk nyújtani, hogy meggyőződhessenek baja mibenlétéről és ezért elhatároztuk, hogy a könyvet mindenkinek ingyen és bérmentve elküldjük.

Írjon egy levelezőlapot (6. — lei bélyeg) pontos címevel: **PUHLMANN & Co., Berlin 840, Müggelstrasse 25—25 á.**

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 8, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—6

„Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Március 3-tól április 5-ig városunkban a
következő gyógyszerházak tartanak éjszaka-
i szolgálatait:

Az I. kerületben a Regele Ferdinand-bu-
levardon levő Salvator-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 Crai-utcában levő
Schul-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő
Keller-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Scudier-téren levő Csil-
lag-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanu Iosif
gyógyszertára és Fratellián Panajoth
gyógyszertára állandó éjszakai szolgálata-
latot tart.

A gipsz

öldrengést okoz

Sótelepek környékén, főleg Galiciában
konstatáltak a geológusok olyan földren-
gésszerű talajmozgásokat, amelyek sajátságos
módon gipsz képződésével járnak
együtt. A mindennapi életből tudjuk, hogy a
gipszpor a bányászott gipsz kiegészítésével
készül, amikor is kihevítik az anyagból a
kristályalak felépítésében szereplő ugynevezett
kristályvizet. Az alak így összeomlik és
alakatlan por marad a szép fecskefarku kris-
tályok helyén, de ha víz kerül ehhez a por-
hoz, milliárd apró kristályka keletkezik,
amelyek egymásba nőve, szilárd anyaggá
álnak össze, miközben térfogatuk megna-
gyotobodik. Többek közt a galíciai sótelepeken
a gipsznek egy vízmentes fajtája keletkezik,
mert a só már eleve elvonja tőle a vizet.
Anhidrit a neve ennek az ásványnak,
amely réteges nagy telepeket alkot a sóvidé-
keken. A cirkuláló vizek azonban utólag
mégis csak hozzá jutnak ehhez az anyaghoz.
Az anhidrit most vízfelvétellel gipszé alakul
és közben olyan irtózatos erőt fejt ki a kör-
nyezetre, hogy hullámosan összegyűrődik és
a talajt is nagy területen megmozgatja.

— Ha a fejbőre korpás, idejében kell an-
nak megakadályozásáról gondoskodni. Ne
mulassza el tehát az olyan hajpólszer
használatát, amely a hajgyökerek beteg-
ségét megszünteti és a haj táptalaját, a fej-
bőrt gyógyítja és erősíti. Ez a szer a Tar-
pan hajsepp, amely a szakkörökben és a
közhasználatban egyaránt bevált. Hatásáról
ön is meggyőződhetik. Nem rontja a tartós
hullámot és a frizurát. A Tarpan hajsepp
nem hajvíz. Két hónapra elegendő Tarpan
hajsepp ára 117.— lei. Minden gyógyszer-
tárban, drogueriában és parfümeriában kap-
ható.

A bécsi romantika vidám napsugara áttör a politikai ellentétek sötét felhőtakaróján is

Német nyelvkurzus külföldiek részére
az egyetemen. Ez a mentsvára a német
nyelv nehézségeivel küzdő, Bécsben élő
angol, francia, lengyel, olasz, magyar és
mindenfajta nemzetiségű, tanulni vágyó
ifjúságnak. A kurzusokat vezető taná-
roknak napról-napra végig kell hallgatni,
hogy török kerékbe anyanyelvüket a kur-
zus hallgatói. A kedves osztrák tanárok
türelme és jószága azonban nem ismer
határt. Ha rajtuk állana, meg is tanulna
valamennyi tanítványuk rövid időn belül
németül, de a nyelvtanulással is kettőn
mulik a dolog és ezért az eredmény nem
száz százalékban kielégítő.

A francia pár valami bosszantó mó-
don negligálja az egész nyelvtanulást. Az
ondoláltfejú egyetemi hallgató például a
tanár magyarázata alatt kinéz az abla-
kon és operariát fütyörész. Nevetség-
esen hirtelenszöke barátja pedig, két
fotóján végigdől és a mellette ülő pesti
kis zsidó lány által betanított szemársá-
gokat — mint értelmes papagály — ki-
áltja bele a tanár komoly magyaráza-
tába:

— Itt tilos a csokk... szep fiu a tanár
ur... és így tovább.

A tanár ur igen nyugodtan viselkedik
a merészségben arcátlanságig menő
francia lánnyal szemben, de amikor fele-
lésre kerül a sor és a kis műszépség nem
tud semmit, a „Teufelbe” küldi és kéri,
hogy hagyja el a termet.

Az angol leányok kényelmes, finom
gyapjuruháikkal és az állandó „auu”-
ozásaikkal ismertetik fel magukat. A tanu-
lást igen komolyan veszik, de kinosan
ejtik ki a német szavakat. Rajtuk ke-
resztül kétségbe vonja az ember az angol
és német nyelv rokonságát.

Az ablakban szórakozó francia ifjunak
földrajzi kérdést ad fel a tanár. Hol van
Karinthia? A francia diák meglepődve
néz a tanárra, majd vállat von. A tanár
mosolyogva, de egy kis éllel jegyzi meg:
Ja pardon, elfelejtettem, hogy ön fran-

— Carol király látogatása Szófiába.
Szófia jólnformált körök szerint Ca-
rol román király májusban ellátogat a
bolgár fővárosba, hogy visszaadja Bo-
ris király mult évi romániai látogatását.
A látogatásnak különös politikai jelentő-
séget tulajdonítanak.

— Görög katolikus husvéti istentisz-
teletek. A helybeli II. kerületi görög ka-
tolikus templomban nagycsütörtökön
kezdődnek a husvéti istentiszteletek.
Csütörtökön, április 9-én délelőtt 10 óra-
kor liturgia lesz, pénteken délután há-
rom órakor Jézus sirbatétele, szombaton
délelőtt tíz órakor liturgia, vasárnap haj-
nali négy órakor a feltámadási körme-
net, féltíz órakor szentmise és szentbe-
széd, husvét hétfőn délelőtt tíz órakor
szentmise és szentbeszéd, husvét har-
madnapján, kedden délelőtt kilenc óra-
kor szentmise. Ezenkívül a nagyhét
hétfőn, kedden és szerdán este félhét óra-
kor Marinescu dr. lugoji kanonok
tart szentbeszédet a II. kerületi görög
katolikus templomban.

cia. Hogy is lehet kivánni egy francia
ifjútól, hogy a hazáján kívül más is ér-
dekelje? A francia ifju blazirt, egyálta-
lán nem érinti a dolog. A nemzetközi if-
júság pedig jóízűen mulat az asztal
körül.

A langyos, illattal tele tavaszi levegő
beömlik a nyitott ablakon, vele együtt a
rikkancsok fülhasító kiáltozása.

Háborus rémeket vetítenek a békés
tavaszi napsugárban. A tanár három
nyelven írja a táblára: Father, Vater és
Pater. Az angol, német és latin az indo-
germán nyelvcsaládhoz tartoznak. Bizo-
nyítja az apa szó hasonlósága. A tempera-
mentumos fekete olasz lány felpattan.
Kijelenti, hogy egyáltalán nem hasonlít
a latin és az angol nyelv. A londoni lady,
aki az olasz lány mellett ül, tréfás fintort
csinál. Az olasz lány elhuzza székét, te-
kintélyesen megnőt a köztük levő tá-
volság.

A rokonszenves szép olasz ifjút azon-
ban jobban érdekli balfelől szomszédja,
a nagyméretű, karcsu angol lány, mint a
német óra. A tizenhét éves esztendő
„Fräulein Höpson” küzd a nemzeti ön-
tudattal. Magasra emelt fejjel elnéz az
olasz fiu felett. De amikor a tanár fel-
hívja, hibás feleletet ad a kérdésre.
Élénk „auu”-val igyekszik helyrehozni a
dolgát és önkéntelenül az olasz fiura
mosolyog.

Óra után az olasz fiu és az angol lány
külön távoznak a teremből. Néhány perc
mulva azonban már legjobb egyetértés-
ben sétálnak előttem a Ringen.

Igézó a bécsi tavasz és az ifju szívek
fittyet hányanak a politikára.

Egy csokor ibolya tiz garas. Hála Isten-
nek, nem importóik, felárat nem kell
érte fizetni. Terem bőven Grinzing kör-
nyékén. Ez az egyetlen, ami olcsó Bécs-
ben: a romantika, amelyet még nem kez-
dett ki a csunya politika...

(Bécs, március végén.)

Gaal Olga.

— Stanciu Gheorghe emléke. A gut-
templerek vasárnap, április hó 5-én este
7 órakor otthonukban I. Piata Tepes
Voda 1. szám (Eisenstädter-ház), I. eme-
leten, emlékünneplést rendeznek az el-
halt nagytemplárjuk, Stanciu Gheorghe
mémriek részére. Az elhunyt rokoni
és barátai azuton tisztelettel meghivat-
nak.

— Megint kapott a város egy ígéretet. A
timisoarei tüdőbetegkórház befejezéséhez
két millió és kétszáz ezer lei szükséges. A vá-
ros a kórházat azért nem tudja befejezni,
mivel az összes közegészségügyi illetékek
az egészségügyi minisztériumhoz folynak be.
Coman Augustin főpolgármester, aki
több napon keresztül a fővárosban tartózkod-
ott, tárgyalásokat folytatott Costinescu
egészségügyi miniszterrel és Gane ál-
lamtitkárral a tüdőbetegkórház ügyében.
A főpolgármester kérte, hogy a kórház építé-
sének befejezésére, valamint berendezésére a
közegészségügyi minisztérium négy millió
leit vegyen fel a költségvetésbe. Erre vonat-
kozólag a főpolgármester határozott ígére-
tet is kapott

— Husvéti szünet az iskolákban.
közoktatásügyi miniszter rendelete
rint a husvéti szünetidő az ország ös-
iskoláiban ma kezdődik és április 20-
áig véget.

— Felveszi a város a tizenöt m-
leies kölcsönt. A város — miként
már több alkalommal megirtuk — tíz-
öt millió leies kölcsön felvételét ter-
vez. Ezt a kölcsönt részben a vágóhidon
tesitendő új hűtőtelepek létesítés
részben pedig a görög keleti székes-
ház építéséhez való hozzájárulás cél-
fordítják. Coman Augustin főpol-
mester a fővárosban a kölcsön ügyé-
a postatakarékpénztár vezetőség
tárgyalásokat folytatott. A tárgyalá-
a jövő hét folyamán befejeződnek
kölcsön felvételére hamarosan sor-
rülhet.

— Ünnepeles harangszentelés. A
kerületi új román plébániatemplom
rangjai elkészültek és azokat holnap,
sármnap délelőtt szentelik be nagyszab-
ünnepség keretében. A harangszente-
ünnepségen résztvesz Mager An-
dr. aradi román püspök is, aki az egy-
szertartást végzi.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet
fordítaniok arra, hogy bélműködésük
ben legyen, ami legegyszerűbben a rég
közismert természetes „Ferenc József”
serüviz használata által — reggel, éh-
morra fél pohárral — érhető el.

— Titokzatos betörés a brasovi rep-
gépgyárba. Fővárosi lapok szenzációs
közölnék a brasovi repülőgépgyárban
tént betörésről. A tettesek számos terve
egyéb műszaki titkok zsákmányoltak, m-
feltörték a páncélszekrényt, amelyből el-
ték a légi támadások elhárítására vonatk-
terveket is. A betörők legértékesebb zs-
mányát azok a külföldi szabadalmak ké-
zik, amelyeket csak nemrég szereztek
és amelyek a legközelebbi hónapokban
rültek volna megvalósításra. A titokz-
betörés katonai körökben nagy feltű-
kelte. Az állambiztonsági rendőrség és
ügyészség megkezdte a nyomozást.

— Magyar misszió a II. kerületben
II. kerületi római katolikus plébániat-
plomban folyó magyar nyelvű miss-
mai sorrendje a következő: reggel
órákor missziós beszéd, este félnyolc-
órákor oktatás, este félkilencor Má-
ünnepség és missziós beszéd.

* Hermann Norden: Ez Abesszinia!
A lághírű Norden a legjobb ismerője az ab-
szin viszonyoknak. Könyve tele van a leg-
kedesebb uti kalandokkal, ugyanakkor p-
tos tájékoztatást ad mindarra a kérdé-
amellyel az olvasó érdeklődése ma Abes-
nia felé fordul. A fejezetekből csak né-
nyat említnék meg: Salamon és Sába
rálánője. Titkok, romantika és ellentétek
szaga. A fekete zsidóknál stb. stb. Nord-
„Ez Abesszinia!” c. műve pompás fény-
pekkel, térképpel, Franklin-kiadásban,
tűnő kiállításban 112.— lei, minden kön-
kereskedésben, vagy Lepagenál Cluj

MOZI

Mozi műsora:

Szombat, április 4.

Apolló-mozi: Eltűnt egy ember.

Capitol-mozi: Az orléáni szűz.

Select-mozi: Egy leány, aki tud.

Mirt szenved többet a nő, mint a férfi?

Milyen idők orvostudományának egyik legfontosabb problémája a nők menstruációs zavarainak kérdése volt. Ugy a pubertás korában, mint később is, de legfőként a klimaktériumban (változó évek) súlyosabb lelkis rendellenességeket okoznak a hormonális zavarok. Ezeknek leküzdésére a legújabb orvostudósok tett kísérletet különböző eredménnyel.

A legújabb évek — ezen a téren elért — legnagyobb eredménye a hosszú évek óta nagy kísérletei alapján a newyorki "Rockefeller" laboratóriumok által előállított "Klimin" elnevezéssel forgalomba hozott gyógyszer, amely a nő menstruációs zavarainak minden fázisában (fájdalmak, görcsös fejfájások, hevülések stb.) tökéletes gyógyást nyújt. A klimaktérium idején felgyorsult testi, de főként lelki megrázkódások eseteiben ez a gyógyszer a legbiztosabb hatású bizonyult.

A "Klimin" kezeléssel — a newyorki és berlini klinikákon — olyan egyszerű eredményeket értek el, mint eddig semminemű gyógyszerrel sem.

Elérhető a vezérképviselőnél: Csáky György szertárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Lei 130.— utánvétellel.

International

neve annak az új nemzetközi nyelvnek, amelyet egy szerajevói tanár talált fel. A volapük és az esperanto után már a harmadik nemzetközi nyelv, amelyet az emberek megtanulására ajánlanak, hogy így áthidalják a különböző nyelvekből eredő érintkezési akadályokat és lehetővé tegyék, hogy a különböző nyelvek között legyen egy, amelyet megértsék egymást. Naiv ábrándok az ilyen nyelvgyártók. Igaza volt a német kormányának, amikor megtiltotta a mesterséges nyelvek tanulását. Elsősorban minden ember tanulja meg az anyanyelvét és ha van ereje ideje, akkor ne pazarolja azt se a volapük, se esperanto, se international tanulására, hanem tanuljon meg valamely világnyelvet. Sokkal többre megy vele.

REGGELI MEGY VÉGBE HAUPTMANN BRUNO KIVÉGZÉSE. Trentoni jezsuita szerzetes, fogházvezető elrendelte, hogy szombaton reggel 6 órára — középeurópai időszámítás szerinti szombat délután két órára — miniszterelnökület tegyenek meg Hauptmann kivégzésére. Kimberling ezredes a tudósítóival közölte, hogy miután a vádat Wendel Pál volt ügyvéd vallomása vonatkozólag még nem fejezték be, ezért esetleges további elhalasztása is lehetséges. Amikor Hauptmann Brunó közölte, hogy kivégzését péntek este 7 óráig halasztották, kijelentette, hogy tartatlanságának kiderülésében. Legutóbbi jelentés szerint a főügyész a Kimberling fogházigazgatóval, hogy kívánatos Hauptmann kivégzésének elhalasztása. Hauptmann Brunó fejét megberetválták és tiszta ruhát adtak.

Új ujságos bódé épül üvegéből. Az I. kerület Bratianu-téren a régi ujságos bódét egy hónap előtt lebontották. A közel jövőben a téren új ujságkioszk épül. Ez teljes egészében üvegéből készül és ugyanolyan lesz, mint a palota előtt álló.

Szabadon engedték óvadék ellenében a gyilkos mérnököt. Az ilfovi törvényszék vádta nácsa tegnap foglalkoztatott mérnök szabadlábra helyezését kérelmével. A vádta nács helyett a kérelmeket és elrendelte, hogy a líli óvadék ellenében helyezze a mérnököt szabadlábra. Az óvadékot a mérnök védője ma fizeti be és az alapján a mérnök még ma szabadlábra kerül.

— **Lelki gyakorlatok.** A IV. kerületi plébániatemplomban vasárnap, hétfőn és kedden este félhétől félnyolcig a Szent Ferenc-rend harmadrendű tagjai részére Heber János püspöki titkár magyar és német nyelven lelki gyakorlatokat tart. A lelki gyakorlatokon férfiak és nők vehetnek részt és szívesen látnak nem tagokat is.

— **Eljegyzés.** Wiener István sanciaul-marei nyomdatulajdonos, az N. Wiener és Fia cég baltagja, eljegyezte Wessel Katus urleánnyal Timisoaráról.

— **Nagy husvétii amnesztia Bulgáriában.** Boris bolgár király husvétra nagyarányú amnesztiát ad politikai elítélteknek. A király azt a kívánságát fejezte ki, hogy a közkegyelemben minél több személy részesüljön. Hir szerint száz katonai és kétszázötven polgári személy kap kegyelmet.

Mussolini hajlandó békét kötni de az eddig megszállott területekről nem mond le

A Népszövetség tizenhárom bizottsága — mint ismeretes — felszólította a hadviselő feleket nyilatkozattételre, hogy hajlandók-e a békétárgyalásokat megkezdeni. Mussolini válaszában adta a Madariaga spanyol főmegbízottnak, a tizenhárom bizottság elnökének, hogy Olaszország hajlandó Abessziniával a békétárgyalásokat megkezdeni abban az esetben, ha Olaszország alapköveteléseit elfogadják. Olaszország legfontosabb követelése az, hogy Kelet-Afrikában a katonailag már megszállott területek kiürítéséről nem lehet szó.

Az olasz kormány elhatározta, hogy megbízottat küld Genf-be. Ez a megbízott valószínűleg Rocco államtitkár lesz. Madariaga a Roccoval folytatandó meg-

beszélésekről csak a husvétii ünnepek után tesz jelentést a tizenhárom bizottságnak.

A Daily Telegraph jelentése szerint Haile Szelasszié abesszini császára az elszorított vereség után seregének megmaradt részével, mintegy hatvan ezer emberrel, a hegyvidékre vonult vissza. A császár utolsó kísérletet akar tenni az ellentállásra.

Badoglio altábornagy jelentése szerint az abesszinek a déli fronton is visszavonulóban vannak. Az olasz csapatok üldözik a visszavonulókat és repülőgépekről bombázzák azokat. Amba Alagától délre újabb heves harcok indultak meg. Minden jel arra vall, hogy ez a harc döntő jelentőségű lesz.

— **Elbucuzott a megyei főorvos.** Rudnean Romulus dr. nyugalmába vonuló vármegyei főorvos tegnap Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektusnál búcsulótogatást tett. A prefektus meleg szavakkal fejezte ki köszönetét a távozó főorvosnak eredményes és közhasznú működéséért, amelyet a megyei egészségügy terén kifejtett. Végül a prefektus kijelentette, hogy a jövőben is szívesen fogja igénybeveszi Rudnean értékes tanácsait.

— **Ma lesz ítélet a visszaélésekkel vádolt tiszt ügyében.** A helybeli hadbíró tegnap folytatta Gagiucescu Gabriel, gazdasági főhadnagy bűnperének tárgyalását. A hadbírósg újabb harminc tanút hallgatott ki és ezzel a tanúhallgatások be is fejeződtek. Ma az iráskészítők terjesztik elő szakvéleményüket és azután a perbeszédre kerül a sor. Valószínű, hogy a hadbírósg a sikkesztással és a vádolt fiatal tiszt ügyében ma délután meghozza ítéletét.

— **Zsidó istentisztelet.** A Peszach ünnepi esti istentisztelet az I. és II. kerületi templomban este 6-an és 7-én, hétfőn és kedden este, 7 órakor, a Muszaf-istentisztelet kedden és szerdán délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Szanatóriumba szállították a Skoda panamistát.** Zeletzky Bruno, akit a brasovii fegyvárból nemrég a vacarestii fegyvárra szállították át, olyan súlyosan megbetegedett, hogy szanatóriumba kellett szállítani. Zeletzky Brunót a Saint Vincent de Paul nevű gyógyintézetbe szállították és szobája szomszédos azzal a szobával, amelyben Ciuley mérnök tartózkodik.

Adja vissza fogainak természetes fehérségüket!

Van egy szer, amellyel fogainak természetes fehérségüket adhatja vissza. Kenjen 1 cm-nyi Kolynos-krémet a száraz fogkefére, a csunya, sárga foltok el fognak tűnni, viszont a veszedelmes bacillusok, a fogszű okozói, megsemmisülnek.

Ha azt akarja, hogy a fogai, ha mosolyog, fehérek, egészségesek, csillogók legyenek, úgy használjon Kolynos-t.

El lesz ragadtatva és meg fog lepődni a hatáson.

Vegyen nagy tubust, mert gazdaságosabb.

KOLYNOS fogkrém

A HÁZMESTER ÉS A BETEGPÉNZTÁR. A betegsegélyező pénztár a családok és bejárónók után a házmesterekre is kiterjeszti azt a kötelezettséget, hogy a pénztár tagjai legyenek és tagdíjat fizessenek. A betegsegélyező pénztár mellett működő bíróság most egy konkrét esetből kifolyólag érdekes és számos házmestert érdeklő döntést hozott. Kimondotta ugyanis, hogy az a házmester, akinek más foglalkozása nincsen és házmesteri teendőit a lakáson kívül fizetést nem kap, nem kötelezhető arra, hogy a betegpénztár tagja legyen és tagdíjat fizessen.

— **Diákok és diáklányok kommunista szervezkedése.** A budapesti középiskolákban — miként megirtuk — kommunista szervezkedést lepleztek le. Ennek a szervezkedésnek a tagjai diákok és diáklányok. A vizsgálat megállapította, hogy ezek valamennyien a cionista világmozgalom egyik ágazatának, a Somer Makair szervezeteinek a tagjai. A cionista mozgalom ezt a szervezetet különben már két év előtt kizárta kebeléből, mert megállapította, hogy annak tagjai szélsőségesek és a kommunizmus hívei. A Somer Makair tagjai a kollektív együttélést hirdetik. A Kalvaria-tér egyik négyzetében lakásában husz diák és nyolc lány élt közös háztartásban.

— **Szélhámosok legújabb trükkje.** Ravasz szélhámosok trükkjéről tették jelentést a helybeli rendőrségnek. Két szélhámos a péküzleteket és kisebb vegyeskereskedéseket keresik fel, ahol pénzváltás közben ötszáz leiel károsítják meg a kereskedőket. A két szélhámos néhány leiel értékű árut vásárol és ötszáz leiel fizetnek, de azután addig számolják a pénzt, amíg a kiszolgáló kereskedőt is megzavarják. Csak később derül ki, hogy a szélhámosok a nagy sietségben az ötszáz leiel bankjegyet is visszavették. Ezzel a trükkel már számos II. kerületi kereskedőt csaptak be.

— **Robu képviselő ügyét újból tárgyalják.** A legfelső semmítőszék tegnap tárgyalta Robu képviselő ügyét, akit a törvényszék a választási törvény ellen elkövetett vétsége miatt három havi fogságra ítélte. A semmítőszék a törvényszéki tárgyalás újból való lefolytatását rendelte el és azzal a sucevai törvényszéket bízta meg.

— **A lelkiismeretes munka jubileuma.** Kók Simon most ünnepli harmincadik évfordulóját annak, hogy mint pénzbeszedő a Lloyd-társulat szolgálatába lépett. Ezen hosszú idő alatt szorgalmával, becsületességével és pontosságával elismerést és rokonszenvet szerzett magának. Kötelessége teljesítésén kívül legfőbb öröme az ének és egyik oszlopos tagja az Iparösszhang dalárdának, valamint a görög katolikus énekkarnak. Harminc éves jubileumát hétfőn, április 6-án ünnepli meg. Ezen a napon vele együtt ünnepel felesége, született Müller Mária, fia, a Banca de Credit Roman tisztviselője, leánya és veje Scholz Ervin, gyapjúipari tisztviselő.

— **Fiatallal végzetes áprilisi tréfája.** Megrendítő öngyilkosság történt Aradon, ahol Pósa Béla tizenhárom éves diák rejtélyes körülmények között szülei házában padlásán felakasztotta magát és meghalt. A fiu levelet nem hagyott hátra. Tettének elkövetése előtt egyik pajtásának azt mondotta, hogy áprilisi tréfára készül és azután kijelentette azt is, hogy felakasztja magát. Pajtása azonban nem vette komolyan szavait és azt hitte, hogy barátja tréfál. Az áprilisi eszejei tréfa azonban tragédiává változott és mély gyászba borította a fiatal fiu szüleit.

* **Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét.** Leszállított áruk. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— **Gyanus banánküldeményt foglaltak le.** A helybeli állomási rendőrség néhány nap előtt arról értesítették, hogy a lovrini állomáson gyanus ládát adtak fel Timisoarára. A feladóvevény szerint a küldemény déli gyümölcsöt tartalmaz. A rendőrség erre több detektívet állított a vonathoz, akik megfigyelték a láda átvevőit. Az állomáson meg is jelent két férfi, akik a szállítmányt átvették. A detektívek erre letartóztatták őket és a ládát lefoglalták. Amikor felbontották, abban száználcvan kiló banánt találtak, amelynek értéke közel negyvenezer leiel tesz ki. Kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy nem tudják ki a küldemény feladója. A rendőrség folytatja a nyomozást, mert az a vélemény, hogy a banánokat csempészés útján hozták az országra.

Elmégcsedik az aradi textilsztrájk. Az aradi textilgyár munkásainak sztrájkja még tart. A gyárigazgatóság hajthatatlansága és a munkásság követelése miatt a sztrájkmozgalom egyre jobban elmégcsedik. A sztrájkba legutóbb a rendőrség is beavatkozott és le tartóztatott hét munkást, akik megakadályozták, hogy néhány munkástársuk felvegye a munkát.

— A magyar munkásságnak a Magyar Pártban van a helye. Turda magyar munkássága tanubizonyságot tett a Magyar Párthoz való tartozásáról. A Magyar Párt turdai tagozatának intézőbizottsági ülésén többek között felszólalt Szász Domokos vasesztérgályos, ismert fiatal munkásvezér, aki nagy beszédben mutatott rá arra, hogy az erdélyi munkásságot a nemzetközi szocializmus részéről nagy családások érték. Lendülettel szavakban fejtette ki, hogy a magyar munkásságnak csak a Magyar Párt faji öntudatát, egységet és összetartást hirdető testvéri közösségében van helye. Az erdélyi magyar munkásság rábírta erre és azért csatlakozik a Magyar Párthoz.

— Fiatalok szerelmi tragédiája. Megdőbentő tragédia játszódott le a Csehországban levő Trebosztó községben. Dumbier József csacai járási tisztviselő agyonlőtte Kubová Stéfánia tizenöt éves leányt, akinek hosszabb idő óta udvarolt. A szülők nem jó szemmel nézték a két, csaknem gyermekkorban levő fiatal teremtés szerelmét. Legutóbb a két szerelmes kisétalt a község határába, de hogy mi történt közöttük, azt sohasem lehet megtudni. A földiken dolgozó emberek hirtelen két lövése lettek figyelmesek és amikor a lövések irányába rohantak, Dumbier Józsefet és szerelmesét eszméletlenül a földön találták. A fiatal ember szíven lőtte a leányt és azután föbelőtte magát. Mindketten meghaltak.

* Ifjúsági lelki gyakorlatok. Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség idén is konferenciabeszédeket rendez a katolikus magyar ifjúság számára. A konferenciabeszédek husvét utáni csütörtök, péntek, szombaton (április 16., 17. és 18-án) este 9 órakor a Dóm-templomban lesznek. A beszédeket Baráth Béla dr., a kiváló tudós és szónok tartja. Sorakozzék fel a katolikus ifjúság ismét teljes számmal ezekre a szentbeszédekre! Adja ezáltal létezésének és élni akarásának öntudatos bizonyítékát.

— Ki akarta irtani egész családját. Beszámoltunk arról a megdőbentő gyilkosságról, amelynek tettese Jantó Sándor volt, áldozata pedig a felesége, aki tőle különváltan élt. Jantó ki akart békülni az asszonnyal, de az hallani sem akart róla. A munkás ekkor Lugojon megleste a feleségét és az utcán agyonlőtte. A gyilkosság után Bodó községbe menekült és a kisfiát, valamint apósát is le akarta lőni. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert a fiúcska a nagyszüleiével ekkor már Lugojon tartózkodott anyja ravatalánál. Jantót — mint megirtuk — a csendőrség le akarta tartóztatni, mire futásnak eredt. Beugrott a Begába, de a csendőrök riasztó lövésére partra uszott és föbelőtte magát. Mire a csendőrök odaszaladtak hozzá, már halott volt.

* Németh László: Gyász. Évek óta nem jelent meg a magyar irodalomban olyan hatalmas koncepciójú érdekes és értékes regény, mint Németh László „Gyász” című regénye. Egészen modern szellemben írt parasztragédia, amelynek középpontjában a sorssújtotta anya áll és amely megrázó ábrázolással egy mai magyar falusi család néhez életét állítja elénk. Elgondolása nagyvonalú, stílusa mesteri, a probléma és az emberek erőteljesen lépnek ki a szemünk elé, kitárva előttünk erőteljes jellemüket, izgalmas és keserves lelki életüket. Németh László regénye 280 lap, kitiű kiállításban. Franklin-kiadásban 139.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj.

Sport

A modern olimpiai játékok megteremtője hatalmas vagyonát az eszme szolgálatába állította és most valósággal nyomorog

Most van negyven esztendeje, hogy Athénben megrendezték az első modern olimpiást. A régi klasszikus olimpiai játékok modern életre keltése Pierre de Coubertin báró nevéhez fűződik. A báró a sportban látta a nagy összefogó erőt, amely egy táborba sorakoztat idegen nemzeteket és amikor 1892 november 25-én a Sorbonne dísztermében megtartotta a modern olimpiás első propagandát előadását, egyben az első jelentős lépést tette meg a modern olimpiai játékok megteremtésében. Két évvel később Coubertin báró ugyancsak Párisban megtartotta az első nemzetközi olimpiai konferenciát, amelyen elhatározták, hogy megrendezik az olimpiai játékokat és 1896-ban Athénben meg is tartották az első olimpiást. Negyven évvel később most Berlin a tizenegyedik olimpiászra készülődik. Coubertin báró gyönyörű eszméje meghódította a világot. Az olimpiai eszme diadalt aratott és közelebb hozta egymáshoz a nemzeteket, de Coubertin báró, akiben ez a gyönyörű gondolat meg-

született, az olimpiások dicsőségének árnyékában nyomorog. A báró vagyona a négy évtized alatt ráment az olimpiai eszme propagálására és jöllehet az olimpiai játékoknak is meg voltak a vámszedői, Coubertin báró sem költségmegtérítést, sem más címen soha egyetlen centimet sem vett fel. Most a párisi lapokban megjelent a hír, hogy Coubertin báró nyomorog és olyan súlyos körülmények között él, hogy már a mindennapi megélhetés is kínzó probléma számára. A párisi hír nagy feltűnést keltett és a sportkörök megmozdultak Coubertin báró érdekében. Felmerült a terv, hogy az 1936. évi Nobel békedíjat az olimpiai játékok életre keltésének negyvenedik évfordulóján adják Coubertin bárónak. A békedíjat azonban csak decemberben ítélik oda és ezért a svéd olimpiai bizottság megértő gesztussal évi ötezer svéd korona tiszteletdíjat ajánlott fel a bárónak, hogy öregesége napjaiban megmentse a nélkülözéstől.

Az Ilsa közgyűlése

Az Ilsa sportegylet holnap, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja rendezési közgyűlést a Pacsirtamező vendéglőben levő klubhelyiségben. A közgyűlésen az új tisztviselők is megválasztják. A vezetőség kéri, hogy a tagok a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Magyar-osztrák válogatott mérkőzés Bécsben

Décsben holnap játszik le a magyar-osztrák válogatott labdarúgó mérkőzést, amelyen az eddigi hírek szerint Magyarország futballsportját a következő csapat képviseli: Szabó, Futó, Biró, Seres, Szics, Lázár, Sas, Vincze, Kállay, Cseh és Titkos.

Nagy társasutazás Rómába a Déli Hírlap rendezésében

Utirány: Timisoara—Oradea—Budapest—Trieszt—Vence—Firenze—Róma
Részvételi díj: 20 jelentkezőnél személyenként 5500 lei
husznál kevesebb jelentkezőnél 5750 lei

Pontos indulás május 5-én Timisoaráról / Az utazás időtartama kilenc nap

Római tartózkodás 4 nap, velencei tartózkodás fél nap, firenzei tartózkodás 1 nap

Mi foglaltatik a fenti összegben? 1. Timisoarától—Rómáig és vissza gyersvonat III. oszt. vasuti költség. 2. Rómában 4 napi teljes ellátás a Citta del Vaticano területén fekvő Santa Marta szeretetházban. Napi háromszori, minden igényt kielégítő étkezés. Elszállás: 3, 4 és több ágyas szobákban. 3. 1 napi firenzei tartózkodás, teljes ellátással, a legjobb penziókban. 4. Rómában az utasok és csomagjaiknak az állomástól a szállásig és vissza a szállástól az állomásig való beszállítása. 5. Szakszerű vezetés Róma összes látnivalóhoz. 6. Összes átmeneti vízumok. 7. Menetközben vacsora Budapesten.

Ezenkívül a rendezőség mindent elkövet, hogy megszerezze az ingyenes belépést a vatikáni és a firenzei múzeumokba.

A kik Rómában szállodai elszállásolást igényelnek, azok 750 leiel többet fizetnek.

Külön kirándulás: Nápolyba és Pompeibe. Ennek többletköltsége 1250 lei.

Más kirándulás tehető Ostiába, Tivolibá vagy Castel-Gandolfoba. Ezen külön kirándulások külön költsége kb. 20—30 líraba fog kerülni, amely összeg Rómában a kirándulás előtt lesz fizetendő.

Jelentkezéskor a részvételi díj egyharmad része, vagyis 1830 lei előre fizetendő.

A részvételi díj befizetésének utolsó határideje:

1936 április 15

Az utazáshoz egyéni utlevél szükséges, mely április 25-ig beküldendő utazási osztályunkhoz. Jelentkezőket csak korlátozott számban veszünk fel, ezért csatlakozási szándékát idejében jelentse be mindenki.

— Vak aggastyán segítséget k... husvéti ünnepek előtt Jordán... kilencven éves cipész, aki mindk... mére megvakult, azzal a kérelm... fordul a jószívű emberekhez, ho... mogassák. Az I. kerületi Lonov... 8. szám alatt lakó aggastyán és... hét éves beteg felesége, nagy sz... ségben élnek, de remélik, hogy... értők emberek nyomorukat en... fogják. Adományokat a Déli... kiadóhivatala is továbbít.

— Száguldó szélvihar borzalma... titása. Georgia és Alabama ameri... lamokhar... szélvihar... hűngött. A vihar tombolása min... husz percen keresztül tartott, a... így is rengeteg kárt okozott. Tök... ház rombadólt. A halottak száma... már negyvenhét, azonban attól tart... hogy a romok alatt még sok holtt... ver. A sebesültek száma felülm... négyszázat. A szélvihar százötve... méter óránkénti sebességgel roha... vább. Az anyagi kár felülmúlja... millió dollárt.

Színház-Művészt

Freund Leó

két zongorás hangverseny

Freund Leó zongoraművész... nyaival meghívott közönség előtt fé... kerü zártkörű hangversenyt adott k... zenetermében. Valóban az élmény je... birt ez a felejthetetlen szépségű est... ugy Dobrozemsky Gabriella... Steiner Ida már messze kinötte... nitványsorból és így olyan összje... gyönyörködhettünk, amely a legkén... kamarazenei igényt is kielégíthette... érdekességét csak fokozta, hogy ki... két zongorára írott művek kerültek e... ra, a kamarazeneirodalom olyan re... vei, amelyeket ezen alkalommal elősz... hattunk. Elsőnek Brahms Haydn... írott változatait játszották Steiner... Freund Leó abban a tiszta klassziku... lembe, amely olyan kivételesen eme... helyet biztosít a nagy zeneszerző alk... nak. Ezután Dobrozemsky Gabrie... Freund Leó Rachmaninoff, a zong... sok egyik legnagyobb modern mest... négytételű suitejét adták elő fokoz... vel ragyogtatva az érdekes mű minde... ségét, egészen a tüzijátékszerűen b... tarantelláig. Végül Steiner Ida és... Leó Kronke szimfonikus variációit j... ták, hatalmas technikai készséggel... tatva diadalra ezt a főlényes zongor... követelő muzsikát. Ideális kamaraz... Ilyen kitűnő pianista erőbirtokában... natos volna, hogy Freund Leó rendsz... se a két zongorás hangversenyeket.

(Flan)

Ladányi Imre jubileumi előadás... dányi Imre timisoarai színész... desének harmincöt éves jubileum... kalmával ma este kilenc órakor a... színházban pompás szerepben lép... zönség elé. Előadásra kerül V... Jánosnak Az igazi asszony című h... felvonásos vígjátéka, amelyben... dányi Imre a fő férfiszerepet j... Rajta kívül nagyobb szerepekben... nek Hegyessy Magda, Ton... József és Rittinger Imre. Jeg... színházi pénztárnál kaphatók. Az... adást feltétlenül megtartják.

Forr a bor. A budapesti Nemzeti... házban tegnap mutatták be M... Zsigmondnak Forr a bor című sz... rabját. A darab az írónak hasonló... regényéből készült, azonban me... elmarad mögötte. A figurái halová... Az egyes szerepeket Odry Árpád, C... Gyula, Matány Antal és Somogyi... játszik.

Közgazdaság

Románia és Magyarország kereskedelmi tárgyalásai a petróleum és kukoricaszállítás ügyében

Budapesten a román kereskedelmi delegáció és a magyar megbízottak között héte folynak a tárgyalások. A román utasítások alapján a tárgyalások megkezdődtek, mert a román delegáció a petróleumért és kukoricáért kedvezményt kívánt. Gheorghiu államtitár, a román delegáció vezetője, Bukarestbe utazott, ahonnan új utasításokkal most tért vissza Budapestre. Az új utasítások alapján a tárgyalások tovább folynak. A román delegáció kívánja, hogy a petróleum árát legfeljebb százalékkal, a kukorica

árát pedig harmincöt százalékig fizesse a magyar kormány erős devizában. A petróleumra vonatkozólag a magyar delegáció hajlandó elfogadni a román álláspontot, a kukoricára vonatkozólag azonban nem. Magyarországnak már csak ezer vagon kukoricára van szüksége, ezt pedig könnyű módon tudja kompenzációs uton megszerezni. Magyarország hajlandó a Romániától vásárolt kukorica árának hatvan százalékát áruval kiegyenlíteni, negyven százalékát pedig Budapesten pengővel fizeti be a Román Nemzeti Bank számlájára.

Mesterek és segédek összefogtak a borbélyszakma megmentése érdekében

Borbély- és fodrászmunkások nemcsak a munkájukat, hanem az ipari szindikátust is megmentették az ipari szindikátus és rámutattak azokra a moszkói körülményekre, amelyek iparuk sorsát veszélyeztetik. A mesterek és segédek a Péter elnökletével tagozódtak, amelyen a munkások bejárásával foglalkoztak. Megállapították, hogy a mesterek és munkások teljeskörűen egyetértenek abban, hogy mindent megtegyenek a szakma megmentése érdekében. Szükségesnek tartják, hogy a munkások díjakat egységesen rensszerezzenek, és ugyancsak egységesen járjanak a kontárok versenyével szemben. Megállapították, hogy az

összes mesterek helyét foglaljanak az ipari szindikátus szakszervezetében. Timisoarán körülbelül kétezer borbély- és fodrászmester működik, azonban alig a fele tagja a szindikátusnak. A mestereknek a szindikátusban való bevezetése ügyében bizottságot küldtek ki. Elhatározták azt is, hogy az illetékes hatóságokhoz beadványt intéznek és engedélyt kérnek üzleteiknek huszöt hétfőjén való nyitvatartásához. Foglalkoztak az üzletük után járó városi illetékekkel és kimondták, hogy a várostól ennek progresszív módon való kivételét kérik. Az erre vonatkozó emlékiratot küldöttségileg nyújtják át a városházán.

Felszokott a citrom ára. A Prezentul című gazdasági lap szerint egész Romániában drágul a citrom. Egy láda citrom ára már elérte a kétezer leit. Az áremelkedés abban rejlik, hogy nagy citromhiány lépett fel. A constantai vámhivatalban ugyan már elvámoltak kétezer láda most érkezett citromot, a vámot is beszedték utána, azonban az áru kiadására még nem került sor. Constantában a citrom ára kicsinyben való vásárlásnál darabonként már tíz leire szokott fel.

A külföldi valuták számítása a vámnal. A pénzügyminiszterium körrendeletben utasította a vámhivatalokat, hogy az általuk kivetett értékeltek kiszámításánál, amelynél figyelembe veszik a szállítólevélben feltüntetett értéket is, a külföldi valutákat a hivatalos árfolyamon fogják átszámítani és a hivatalos árfolyamhoz még harmincnyolc százalékos többletet is hozzáadnak. Kivételt képeznek ez alól az alábbi árfolyamok, amelyekhez ezt a harmincnyolc százalékos prémiumot nem kell hozzáadni: Német márka 40, olasz lira 9.70, pengő 29.50, drachma 1.—, osztrák schilling 32.— és dinár 3.80 lei.

Gyenge a búzapiac forgalma. A bányászati gabonapiacra az irányzat lanya és kereslet hiányában az üzleti forgalom gyenge. A piaci árak a következők: bányászati buza 400, torontáli buza 405, tengeri 275, zab 310, takarmányárpa 300, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 790, nagymalmi liszt 810, tökmag 720, cirokmag 240, muharmag 500—510 és lucerna szénaliszttel 230 lei száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90. svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69,

A tavaszi mezők minden illatát, a harmatos rózsáé ide parázsát, a ragyogó fiatalok friss színpompáját varázsolják minden nő köré a világban!

MURY készítmények!

Puder minden árnyalatban. Szájtesték. — Arcfesték.

Narcisse-Bleu Kölnivíz
Vezérképviselő: N. H. Balthazar
București, Str. Selari 7.

Cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.20—2.50.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Francia frank 11.20—11.30, svájci frank 55—56, belgas 26—28, dollár 170—172, angol font 860—870, olasz lira 11—11.50, holland forint 118—120, német márka 48—49, cseh korona 7—7.10, osztrák schilling 34—35, zloty 31—32, török font 130—135, magyar pengő 34—36, Napoleon arany 1140—1150, anany font 1400—1410.

Félegyházi Anatól

Uptmann utja a villamosszékiig

DÉLI HIRLAP eredeti regénye
(Utánnyomás tilos.)

A bokor alján egy oszlásnak indult mekkolttest feküdt.

A csikó arc vonásai tisztán felismerhetőek voltak.

Ugyan az ő gyermeke volt.

A látványra annyira megdöbben, percekig mozdulatlanul állott és a véből könny szivárgott.

Almas órák, siralmasabbak az eddél következték Hopewellre. A szeszülők eddig mindegyre remélték, visszakapják gyermeküket. Most azonban teljesen szétfoszlott minden reményük.

A kicsi koporsót a villa halljában rakták fel és onnan temették.

Lindbergh és felesége temérdek részvelet kaptak. A sok levél között volt amelynek borítékján Lindbergh első tetre felismerte a gyermekrabló írá-

átvettem a pénzt, — írta a bandita, szavannak állok. A gyermeket rakidtem.

Lindberghnek a keze ökölbe szorult, ez a gonosz, cinikus levelet elista. Nem is mutatta meg a levelet a feleségének, hanem apró darabokra tépnyitotta az ablakot és szelnek bototta a sok pici foszlányt.

A lapok a gyermekholttest megtalálásával és eltemetésével kapcsolatban ismét sokat foglalkoztak a Lindbergh-bébi ügyével. Egyik-másik újság a sorok között, rejtve támadást intézett Condon tanár ellen. Azzal vádolták, hogy a tanár összejátszott a kidnapperrel. Meggyanúsították, hogy csak azért avatkozott bele az ügybe, hogy kicsalhatta Lindbergh-től a pénzt, amelyen aztán a gyermekrablóval megosztotta. Szemére vetették, hogy tudomása volt róla, hogy a gyermek már nincsen életben. Megirták azt is, hogy a gyermek halála valószínűleg már az elrablás órájában következett be. Bizonyos, hogy amikor a létra korhadt foka leszakadt a rabló alatt, az úgy bukkott a földre, hogy a gyermek alája került és a zsenge testet a bandita sulya agyonnyomta.

Condon tanár tiltakozó nyilatkozatot küldött a lapokhoz. A legtöbb lap egyszerűen a papirkosárba dobta a tanár írását. Volt azonban olyan is, amely a nyilatkozatot leadta, de megjegyezte: — Mindenesetre a rendőrség lesz hivatalos kideríteni, hogy milyen szerepe volt a tanárnak ebben az ügyben.

A rendőrség nem tudott semmit sem kideríteni.

Condon tanár becsületének helyreállítása érdekében maga nyomozott. Kereste, kutatta a gyermekrablót. Járt az utcákat és a lebujszókat. Arc szerint — tudta — nem ismerhetné fel a rablót, azonban az alakjáról és főleg a hangjáról igen.

Kétszer hallotta azt a hangot, amikor a banditával beszélt, de bizonyos volt benne, hogy évek múlva és száz ember szava

közül is kiismerné azt a hangot.

Egy alkalommal majdnem sikerült elfognia a rablót.

Condon tanár egy autóbusszon utazott a newyorki Broadway-n. Az egyik sarkon a megállóhelyen az autóbussz néhány pillanatra megállott.

A tanár, aki az autóbusszban az ablak mellett ült, amelyet a meleg időre való tekintettel lebecsátottak, egyszerre csak egy emberre lett figyelmes.

Kitágult szemmel nézte azt az embert. Az alakja ugyanaz volt, mint azé a gazemberé, aki kicsalta tőle Lindbergh ezredes ötvenezer dollárját.

Hogy csakugyan a keresett gangster áll az utcán, arról a következő pillanatban minden kétséget kizárólag meggyőződött.

Az illető ugyanis maga felé intett egy újságárust és ugyanakkor kiáltott is: — Hello, adj egy Newyork Timest!

Az a sajtáságosan rekedt hang volt az, amelyet Condon tanár kétszer hallott a bronxi temetőben.

— Fogják meg, — akarta kiáltani, azonban izgatottságában nem jött ki a szó a torkán és csak hápogott.

Az autóbussz ugyanakkor megindult.

Condon tanár nem törődött azzal, hanem a többi utas előrenyújtott lábain keresztül bukdácsolt a kijárat felé. Az ajtó mellett ott állott a kalauz és rászólt: — Ha elmulasztotta a kiszállást, várjon a következő megállóig, az autókárt a maga kedvéért külön nem állíthatom meg, mert felir a közlekedési policeman.

Condonnak azonban hiába beszélt.

Durván féltrelekte a kalauzt, fölrán-

totta az ajtót és kiugrott az autóbusszból.

Térde esett. A lába alaposan sajgott, de nem gondolt rája, hanem gyorsan talpon termett és a sarokra szaladt, ahol az imént a rablót látta.

Az már nem volt ott.

Condon az utcán ide-oda szaladt, be-futott a keresztutcába is, de keresett emberét sehol nem látta.

Visszatért megint az autóbussz megállóhelyéhez.

Ott látta az újságárust.

— Hello, boj! — kiáltott feléje.

— Milyen újságot adjak? — kérdezte a fiu.

— Hová lett az az ember, aki az imént Newyork Timest vásárolt?

— Mit tudom én? Tőlem sokan vásárolnak Newyork Timest. Önnek milyen lapot adjak?

— Semilyet. Nekem az az ember kell!

— Embert nem árulok. Micsoda dolog, hogy engem feltart a mister a locsogásával, holott azóta eladhattam volna egy csomó lapot.

Condon megragadta a rikkancs vállát: — Értsed meg, hogy az előbb egy rekedt hangú férfi Newyork Timest vásárolt nálad. Ez az ember rabolta el a Lindy bébijét. Azt nekem meg kell fogynom!

A fiu szeme nagyot nézett.

— Miért nem mondta ezt mindjárt, mister? Emlékszem most már. Az a rekedt hangú ember felugrott egy autóbusszra, amely Broocklyn irányába haladt. Előlt ugrott fel a soffór melletti ajtónál.

(Folyt. köv.)

